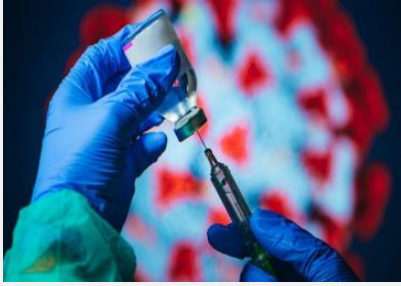

چرا تمایل به واکسیناسیون کم شد؟

آمار منتشرشده از میزان واکسیناسیون کرونا نشان می‌دهد که تمایل مردم به تکمیل واکسیناسیون‌شان یعنی تزریق دوز دوم و سوم کاهش پیدا کرده است.

آمار منتشرشده از میزان واکسیناسیون کرونا نشان می‌دهد که تمایل مردم به تکمیل واکسیناسیون‌شان یعنی تزریق دوز دوم و سوم کاهش پیدا کرده است.

به گزارش ایسنا، روزنامه همشهری در ادامه نوشت: «بر اساس اعلام وزارت بهداشت، از مجموع افراد واجد شرایط دریافت واکسن (پنج سال به بالا) ۷۴ درصد دوز اول، ۶۶ درصد دوز دوم و ۲۷ درصد دوز سوم را تزریق کرده‌اند. در حالی که مسئولان عنوان می‌کنند زمان واکسیناسیون برخی افراد فراتر رسیده اما از جمعیت ۴۷ میلیون نفری که سه ماه پیش دو دوز واکسن تزریق کرده و اکنون مشمول تزریق دوز سوم هستند، هنوز ۲۴ میلیون نفر مراجعه نکرده‌اند. حالا پرسشی که مطرح می‌شود این است: دلیل کاهش استقبال از واکسیناسیون چیست؟»

این وضعیت در حالی رقم می‌خورد که به تأکید متخصصان، مدیریت پاندمی کووید-۱۹ تا تکمیل نشدن واکسیناسیون ۸۵ درصدی در جامعه میسر نخواهد بود. کارشناسان حوزه سلامت معتقدند منتشرنشدن نتیجه مطالعه‌های علمی از روند تولید واکسن‌ها و آمار تحلیلی درباره بستری شده‌ها و فوتی‌های واکسن زده و زنده کرونا با گذشت یک سال از واکسیناسیون منجر به تقویت این بی‌رغبتی شده است؛ در حالی که بر اساس پیگیری‌های همشهری، نوع و تعداد واکسن‌های تزریق شده بیماران به ویژه در پیک امیکرون بلافاصله پس از بستری در پرونده آنها درج و به دانشگاه‌های علوم پزشکی ارسال می‌شود اما این که چرا تاکنون این تحلیل‌ها ارائه نشده، سؤالی است که پاسخی به آن داده نمی‌شود تا بهانه‌های واکسن‌سنتیزها و واکسن‌گریزها را برای شانه خالی کردن از واکسیناسیون تقویت کند. هر چند که به گفته حمید سوری، استاد اپیدمیولوژی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، یک بررسی اینترنتی سریع از جامعه سه هزار نفری نشان داد که جمعیت واکسن زده‌های تحت تأثیر تیم‌های سازمان یافته ضد واکسن کم است و اغلب پاسخ دهندگان به دلیل دریافت پاسخ مناسب برای سؤالات‌شان و نبود شفافیت در اطلاع‌رسانی واکسن‌ها تمایلی به واکسن زدن ندارند.

البته محمد هاشمی، سرپرست روابط عمومی وزارت بهداشت، تأکید می‌کند که «تأخیر در ارائه آمار نباید ملاک واکسن زدن قرار بگیرد؛ چرا که در پیک امیکرون بخش زیادی از بستری‌های حاد و فوتی‌های اخیر مربوط به کسانی است که نسبت به تزریق واکسن کوتاهی کرده و توصیه‌های وزارت بهداشت را نادیده گرفته‌اند.»

حالا اما ضرورت انتشار هرچه سریع‌تر مطالعات علمی واکسن‌ها نه تنها برای کارشناسان حوزه سلامت که به مطالبه عمومی تبدیل شده است؛ چرا که آنها حتی نمی‌دانند واکسن‌ها به صورت کلی یا مجزا، با توجه به نوع و پلتفرم‌شان تا چه میزان در پیشگیری از ابتلا و کاهش فوت اثربخش بوده‌اند تا حداقل به تزریق واکسن نوبت سوم تمایل بیشتری داشته باشند. نکته‌ای که علیرضا بیگلری، رئیس انستیتو پاستور، هم تأیید می‌کند و می‌گوید: «مردم حق دارند بدانند افراد بستری شده کرونایی در رده سنی مختلف چه واکسن‌هایی تزریق کرده‌اند. ۶۰ درصد جمعیت کشور با یک واکسن خاص واکسینه شده‌اند و ممکن است درصد بالایی از بستری‌شدگان این واکسن را تزریق کرده باشند. باید گزارش‌های خام پس از تحلیل اطلاعات منتشر شود تا مردم اطلاعات درستی در این باره داشته باشند.»

سؤالات مردم بی‌پاسخ مانده

جمعیت هدف واکسیناسیون در کشور با کاهش سن از ۱۲ سال به پنج سال تغییر کرد اما حتی جمعیت هدف بالای ۱۲ سال (۶۸ میلیون نفر) هم تاکنون واکسیناسیون خود را تکمیل نکرده‌اند. بر اساس آخرین آمار اعلام شده از سوی وزارت بهداشت تا ظهر دیروز حدود ۶۳ میلیون نفر دوز اول، بیش از ۵۵ میلیون نفر دوز دوم و ۲۳ میلیون نفر هم دوز سوم را تزریق کرده‌اند. این یعنی بیش از پنج میلیون نفر از جمعیت ۱۲ سال به بالا هنوز برای تزریق دوز اول و بیش از هفت میلیون نفر برای تکمیل دو دوز و ۲۴ میلیون نفر هم برای تزریق دوز سوم مراجعه نکرده‌اند. با کاهش آمار روزانه هم در یک هفته گذشته ۲۸۹ هزار و ۶۸۵ واکسن دوز اول (میانگین روزانه ۲۷ هزار دوز)، ۲۹۰ هزار و ۴۴۹ واکسن دوز دوم (میانگین روزانه ۴۱ هزار دوز) و ۶۷۴ هزار و ۲۲۵ واکسن دوز سوم (میانگین روزانه ۱۰۵ هزار دوز) تزریق شده است.

مسعود یونسیان، دبیر کمیته اپیدمیولوژی کرونا، دلیل فاصله آماری بین تزریق واکسن‌ها را منتشرنشدن اطلاعات درباره اثربخشی

آنها عنوان می کند و می گوید: «نتیجه این وضعیت فاصله آماری بین واکسیناسیون دوز دوم از اول شده است. چند میلیون نفر با وجود رسیدن زمان تزریق نوبت دوم هنوز اقدامی برای آن و چند میلیون نفر هم که نوبت دوز سوم آنها رسیده، دوز سوم را تزریق نکرده اند.»

حمید سوری، استاد اپیدمیولوژی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، هم در گفت و گو با همشهری این مسئله را تأیید می کند: «داده های پاندمی کرونا شفاف نیست و به صورت انحصاری در اختیار افراد محدودی قرار می گیرد. شفاف سازی ای از نتایج مثبت و عوارض واکسن ها نداریم و این در حالی است که نباید کاری کنیم که مردم نسبت به توصیه های وزارت بهداشت در مقابله با کرونا بی اعتماد شوند.»

این اپیدمیولوژیست به بخشی از مسائل مطرح شده از سوی افراد پاسخ دهنده اشاره می کند؛ مثل «اتفاق نظری بین مسئولان و متخصصان درباره واکسن ها نیست.» یا «کسانی که قبلاً واکسن زده اند هم کرونا گرفته اند» و «قرار بود با واکسیناسیون کرونا تمام شود اما این اتفاق رخ نداد»، «منتظر می مانیم تا ببینیم کسانی که واکسن زده اند، چه بر سرشان می آید»، «واکسن های کرونا مردم را می کشد و آنها واقعیت را به مردم نمی گویند»، «کشورهای خارجی ما را موش آزمایشگاهی کرده اند. برای خودشان واکسن خوب می زنند و برای ما واکسن چینی و کوبایی می آورند.»

به گفته این عضو قرارگاه عملیاتی کرونا در وزارت کشور برآیند این پاسخ ها نشان دهنده دریافت نکردن پاسخ مناسب از سوی مردم برای سؤالاتشان است و سوء تعبیر از تأثیر و عوارض جانی واکسن چنین بی اعتمادی ای را رقم زده است: «بهترین اقدام در این باره همسویی متخصصان و مسئولان به همراه آموزش هدفمند و مناسب با شفافیت بیشتر در مورد عوارض واکسن از سوی متخصصان مستقل است که می تواند درصد پوشش واکسیناسیون علیه کرونا را در کشور افزایش دهد.»

دستاورد ملموس واکسیناسیون را نادیده نگیریم

البته محمد هاشمی، سرپرست روابط عمومی وزارت بهداشت، درباره کاهش استقبال از واکسیناسیون و بی میلی مردم به تزریق دوز سوم واکسن به همشهری می گوید: «هنوز نوبت تزریق دوز سوم برای برخی از کسانی که دو نوبت واکسن را دریافت کرده اند، نرسیده و امیدواریم آنها در زمان مشخص نسبت به تزریق دوز یادآور اقدام کنند. اما توصیه جدی ما مربوط به کسانی است که نسبت به تزریق واکسن دوز اول یا دوم خود کوتاهی می کنند. برخی از این افراد تحت تأثیر گروه های ضد واکسن قرار دارند و برخی دیگر هم بهانه های غیر علمی برای تأخیر در تزریق واکسن دارند.»

به گفته هاشمی، امیکرون با توجه به قدرت سرایت پذیری بیشتر نسبت به سویه های قبلی کرونا، افراد بیشتری را در خطر بیماری قرار داده است: «همین حالا بیشتر کسانی که در بیمارستان بستری اند و جان شان را از دست می دهند، جزو افرادی هستند که واکسن دریافت نکرده یا واکسیناسیون ناقص داشته اند. مثال این وضعیت هم درگیری بیشتر کودکان با این بیماری در پیک امیکرون بود که به عنوان یکی از گروه های پرخطر مطرح شدند. واکسینه نشدن این گروه سنی باعث افزایش موارد بیماری میان آنها در پیک ششم شد.»

هاشمی فعالیت و تبلیغات ضد واکسن ها را بازی خطرناک با سلامت جامعه می داند و می گوید: «کسانی هم که منتشرنشدن مطالعات را دلیل کاهش رغبت مردم به واکسیناسیون می دانند باید اعلام کنند که بر اساس کدام بررسی، با چه گستره آماری، در چه تاریخی و چه مولفه هایی به این نتیجه رسیده اند. مطالعات تحلیلی درباره واکسن ها به زودی در دسترس قرار می گیرد اما دلیل مشخص و مستند این است که بخش قابل توجهی از بستری های حاد و فوتی ها در پیک اخیر، همان کسانی اند که توصیه های وزارت بهداشت را نادیده گرفته و نسبت به تکمیل واکسیناسیون اقدام نکرده اند. ما بارها تأکید کرده ایم که ارائه آمار هیچ مشکلی ندارد و ایران جزو کشورهایی است که از ابتدای شیوع کرونا آمار و مستندات به روز و دقیق را ارائه کرده است اما منوط کردن واکسیناسیون به منتشرشدن آمار آن هم با یک ضرب و تقسیم ساده کار درستی نیست و می تواند خطر جدی ای برای مردم داشته باشد. این آمارها باید از سوی متخصصان تحلیل و اعلام شود و نیازمند کار علمی و تحقیقاتی است.»